

Naar een schilderij van D. van Tol

MEVROUW KRITIEK

als buurvrouw

Als ge het genoeg hebt, bij uw verhuizing mevrouw Kritiek tot buurvrouw te krijgen, kunt ge er vast op aan, dat zij één van de eersten is, die met u komt kennismaken. Dit lijkt heel aardig, want het is niet prettig, wanneer men u in een nieuwe buurt zoo ongeveer links laat liggen.

Mevrouw Kritiek lijkt ook een heel vriendelijke dame. Zij vertelt u, dat ze zoo heel blij is, nu eens nette burenen te krijgen. Want de vorige bewoners — zwijg ervan!

Mevrouw Kritiek doet intusschen iets heel anders dan over hen zwijgen! Integendeel: ze meet hun tekortkomingen, en vooral die van de vrouw, breed uit. Ze brengt er u bijna toe om te zeggen, dat het een beestenboel was in het huis, toen ge er voor het eerst in kwaamt, hoewel het er niet erger uitzag dan dit gemeenlijk het geval pleegt te zijn, als de verhuizers er een paar dagen de baas zijn geweest. Als ge zoo eerlijk zijt om dit

te zeggen, kijkt ze u een beetje meelijdend aan. Ze zegt: „Och, zoo voor het oog ging het nog wel.” En ge krijgt het onaangename gevoel, dat ze u indeelt bij die vrouwen, die al tevreden zijn, als het voor het oog maar wat lijkt.

Als ge niet op vleierij gesteld zijt vraagt ge u af, hoe ze weet, dat ze het nu wel goed heeft getroffen met u als nieuwe buur. Ze zag u immers nooit te voren. Al gauw begrijpt ge, dat dit een aanloopje was, om gelegenheid te vinden u te doen weten, wat zij onder „een goede buur” verstaat. Zij kan u dat het gemakkelijkst aan het verstand brengen door breed voor u uit te meten, wat er aan uw voorgangster mankeerde. En niet alleen aan haar, maar aan de geheele buurt. Als ge alles gelooft, wat zij zegt, is er eigenlijk maar één familie, waarmee ge zult kunnen omgaan. Dat is de familie Kritiek. En met mijnheer schijnt het ook maar net op het kantje te zijn. Hij heeft geen

standgevoel en bovenal: hij heeft geen onderscheidingsvermogen. Het dringt niet tot hem door, welk een voortreffelijke vrouw hij de zijne mag noemen. Het is zelfs wel gebeurd, dat hij het in een burentwist niet door dik en dun met haar eens was. Dat hij wilde, dat zij het zou gaan bijleggen. Dat zij zich de minste zou toonen! Alsof een man niet geroepen is om vóór alles zijn vrouw de hand boven het hoofd te houden! „Maar ziet u, mevrouw, het komt door zijn familie. Zijn moeder wist ook niet van afstand bewaren. Toen de kinderen klein waren, mochten ze met Jan en alleman spelen. Later zie je daar de gevolgen van. Bij mij thuis was dat heel anders. Maar mijn ouders waren ook wat meer. Het heeft nog moeite genoeg gekost, eer ik met mijn man gaan mocht. Maar wat doe je als ouder, als de liefde in het spel is!”

Het blijkt, dat mevrouw Kritiek nu twee nieuwe onderwerpen van gesprek heeft aangesneden: haar eigen afkomst en de gedragingen van jonge kinderen. Het laatste onderwerp laat zich nog in twee deelen verdeelen: de gedragingen van kinderen in het algemeen, die enkel stof tot klagen geven, en de gedragingen van mevrouws kinderen in het bijzonder. Deze laatste zijn ook wel geen engeltjes, o nee, dat moet u niet denken. Maar een mensch ziet toch dadelijk, of een kind een nette opvoeding krijgt. U zult dat zelf gauw genoeg bemerken, als u een poosje hier woont. Die jongens van hierover b.v. Het is zoo maar te merken, dat die geen opvoeding krijgen.

Het is niet noodig, dat ge veel antwoord geeft. Mevrouw Kritiek glijdt van het eene onderwerp naar het andere. Het meest opmerkelijke daarbij is, dat er nooit van iemand iets goeds te zeggen schijnt.

Terwijl zij over de kinderen van anderen praat, roept ge u de tekortkomingen van uw eigen kinderen in de gedachte. Of beter gezegd: het gepraat van uw bezoekster schijnt te maken, dat ge u als van zelf die tekortkomingen voor oogen stelt. Als ge later alleen zijt, en uw jongens komen thuis, hebt ge neiging om bij het minste lawaai tegen hen te zeggen: „Weest toch wat stil! Wat moet mevrouw Kritiek wel van jullie denken?”

Tegen uw man zegt ge 's avonds: „Ik ben toch bang, dat de buurt niet meevalt.” Natuurlijk kijkt hij u verwonderd aan, want hij weet, dat ge zeer ingenomen waart met uw nieuwe huis. Dus vertelt ge hem een en ander over het bezoek van dien middag. Hij zegt: „Geloof toch niet dadelijk

alles, wat zoo'n tang zegt! Kijk liever uit je eigen oogen." Dan vraagt ge uzelf een oogenblik af, of uw man misschien ook geen opvoeding heeft gehad. Maar even later heeft hij het zoo ver gebracht, dat ge zijn inzicht gaat deelen en u voorneemt een beetje op uw hoede te zijn met deze mevrouw Kritiek.

Later blijkt u, dat dit wel een goede gedragslijn is. Ge maakt kennis met uw andere bureu en er zijn er bij, die ge sympathiek vindt. Maar telkens dreigt het gevaar, dat mevrouw Kritiek kans ziet op de een of andere manier de goede verhouding te verstoren. En dat niet alleen bij u, maar practisch gesproken bij iedereen. Ge komt er ook achter, dat zij bij anderen over uw kinderen klaagt, zooals ze het bij u doet over andere kinderen. En ge vindt het maar prettig, als ze na verloop van tijd haar voorkeur voor u overbrengt op weer nieuwe buurtbewoners. Alleen vraagt ge u af, als het met die nieuwelingen een tijd lang koek en ei blijkt te zijn, wat ze nu over u te vertellen zal hebben. Ge zegt zoiets tegen uw man. Ge voegt er bij: „Maar haar man vindt het blijkbaar bij ons wel zoo gezellig als thuis. Anders zou hij niet zoo vaak hier komen.”

Uw man kijkt u aan en ge bloost onder dien blik. Ge kent hem en ge weet al wel zoo ongeveer, wat hij nu zal gaan zeggen.

Het komt, zooals ge verwacht. „Laten we niet vergeten, dat we allemaal geneigd zijn onszelf beter te vinden dan een ander. De waarschuwing van den splinter en de balk geldt ook ons.”

Ge weet, dat hij gelijk heeft. Toch werpt ge nog tegen: „Maar zoo ver als zij het drijft, dat is toch wel bar. Ze zou er de heele buurt door vergiftigen.”

Hij zegt: „Wie weet, hoe ze als kind heeft moeten vechten om zich te laten gelden. Misschien stond ze altijd wel achter bij een broertje of zusje. Zoiets wreekt zich in het later leven. En als zij zoo'n verkeerden invloed heeft is dat toch ook de schuld van hen, die naar haar luisteren. Laten wij liever doorgaan met te probeeren het goede in onze medemenschen op te merken. Ik geloof, dat we hen daarmee beter helpen.” Ge plaagt hem een beetje: „Wat een lange preek!” Men zegt immers, dat een vrouw altijd het laatste woord wil hebben? Maar diep in uw hart geeft ge uw man gelijk.

J. M. W.-W.

De sprong

IN DE RUIJTE

DURFT U?

I

Met ijselijke snelheid snort het vliegtuig door de lucht. We staan bij het open deurtje, dat toegang geeft tot de cabine, beneden ons gaapt de ruimte en diep in den afgrond zien we de weilanden, akkers, boomen en kerktorens aan ons voorbijsnellen. In een pak op den rug bevindt zich, keurig opgevouwen, de parachute, die ons straks moet dragen, wanneer we den koenen sprong hebben gewaagd. De instructeur geeft nogmaals, voor de zoveelste maal, zijn aanwijzingen: „Dus

denk erom, vóór u springt de hand aan den greep die het pak moet open trekken. Als u door de lucht buitelt, hoofd naar beneden, want het bovenlichaam is het zwaarst, is het niet meer zoo gemakkelijk dien greep te vinden. U telt één... twee... drie, en dan eerst geeft u een ruk. Als u de parachute te vroeg open trekt, hebt u kans, dat de zijden ballonstof aan het vliegtuig blijft haken. En dan...” Men heeft het wel eens voorgesteld, dat een mensch, wanneer hij van groote

hoogte naar beneden stort, het bewustzijn reeds verloren zou hebben, voor hij de aarde heeft bereikt. Door de snelheid zou hem de adem worden afgesneden. Dat is niet juist, want hier is geen sprake van den vrijen val met eenparig versnèlde beweging, waarover we in onzen H.B.S.-tijd proeven hebben genomen met de valmachine van Atwood. Immers, de mensch, die nog steeds niet „gestroomlijnd” is, al zou men dat in deze eeuw van snelheid mogen verwachten, ondervindt bij zijn val een grooten luchtweerstand, die de zwaartekrachtbeweging afremt, zoodat hij met geen grooter snelheid omlaagploft dan ongeveer 150 K.M. per uur... Men zal zeggen, dan heeft hij de parachute toch wel hard noodig om nog heelhuids beneden te komen. Dus... oefenen, zooals ook de Russische soldaten moesten doen, om bij een aanval op deze wijze achter het vijandelijke front te komen. Spring dan... durft u niet? Nu, we nemen het u niets kwalijk, want u is in goed gezelschap. Zelfs bij de Engelsche luchtmacht behoeven de vliegers geen parachuteoefeningen te doen, tenzij ze zich hiervoor vrijwillig opgeven. Zoogoed als het luchtwapen al van veel ouderen datum is dan men zou denken, zoo is de parachute geenszins een vinding van recenten datum, al werd ze merkwaardigerwijs in den wereldoorlog vrijwel niet toegepast. Wat het eerste betreft, in een Duitsch tijdschrift kwam in 1886 reeds een beschouwing over „het Torpedowapen in de lucht” voor en bij de belegering van Venetië in 1849 werd gebruik gemaakt van ballons, waaruit bommen met springstof omlaag werden geworpen. De parachute is al bekend uit de geschriften van Leonardo da Vinci. En vooral in de periode, toen de luchtballons — bij gebrek aan beter — zeer in trek waren, ontwikkelde zich ook de luchtacrobatiek en waren er parachutespringers die zich met demonstraties op feesten en tentoonstellingen een bestaan trachtten te scheppen. Het gilde dezer luchtacrobaten zal zoo langzamerhand wel zijn uitgestorven en de parachute is eigenlijk pas weer op den voorgrond gekomen, toen men er een reddingsmiddel in ging zien in het luchtgevecht, om de bemanning van een neerstortende of in brand geraakte machine nog een mogelijkheid te geven, het veege lijf te bergen. J. Cl. (Slot volgt)

